

OLCSVAY GÉZA

Láttam

**NEUMANN
TERÉZT**

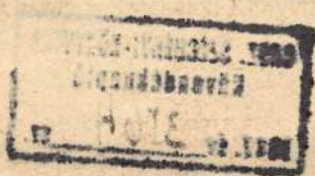
SZALÉZI MŰVEK

OLCSVAY GÉZA

LÁTTAM

NEUMANN TERÉZT

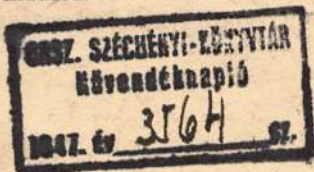
SZALÉZI MŰVEK

Nihil obstat. Carolus Szitkey Soc. Sal., censor dioecesanus.
Imprimatur No. 6620/1946. Vacii, die 13-a Decembris 1946
† Josephus Episcopus

Minden jog fenntartva.

FELHASZNÁLTAM:

1. Naber, konnersreuthi plébános, Neumann Teréz lelki-
atyjának személyes közléseit.
2. „Therese Neumann von Konnersreuth.“ F. R. Lama, Karls-
ruhe, 1929. 3. kiadás.
3. Dr. Nyisztor: „Teréz, a stigmatizált“. Budapest, 1929. Szent
István-Társulat kiadása.

E művemet előre is fiúi alázattal vetem alá a római Szent-
szék ítéletének, melyhez föltétlen engedelmességgel és sze-
retettel ragaszkodom.

159600

Felelős kiadó: Szitkey Károly

Szalézi Művek, Don Bosco nyomda, Rákospalota (Felelős: Kenéz János).

LÁTTAM NEUMANN TERÉZTI!...

Tulajdonképen nem ez történt velem 1945 március hó 30-án, Nagypéntek délután, hanem egy kis bajor faluban, KONNERSREUTH-ban szemtől-szembe láttam JÉZUS KRISZTUS golgotai véres szenvedését! Láttam veritékes, véres arcának, véres kezeinek hű mását — hála egy egyszerű falusi bajor leány épületesen rajongó jézusszeretetéért.

1945 márciusában Drezdában — néhány órás megszakítással három egymástkövető borzalmaserejű angolszász légitámadást éltünk át. Az eredmény: a milliós, gögös szász főváros kétharmada lakósaival, házaival együtt szinte megsemmisült. Napokon át nagy körzetben égett hullaszag terjengett. Aki tehette menekült... Így kerültünk a cseh határ mentén lévő csendes kis bajor községbe TIRSCHENREUTH-ba, melytől hat kilométernyire van az immár világhírű **Konnernsreuth**.

Menten kíváncsiság és vágy fogott el. A vágyat tett követte és tekintettel az akkori Németországban uralkodó államrendszerre, — a tirschenreuthi plébános eligazításával és támogatásával — megindítottuk a látogatási engedély megszerzését. Ünnepeles öröm lepette el lelkünket, mikor az írásbeli engedély megérke-

zett. E szerint — kivételesen¹ — Nagypénteken tizenkét órára kellett a főtéren várakoznunk az ottani plébánosra, **Naber-re**², aki személyesen akart bevezetni bennünket a világhírű stigmatizált leányhoz, akinek gyermekora óta „**lelkiatyja**“.

Mikor ránkvirradt a várvavárt Nagypéntek, a szokástól eltérő összeszedettséggel indultam útnak — nyugedmagammal — az apostolok lovain. Az őskatolikus, lankás bajor mezők mentén — gondolatban — hol a mennyieiknél, hol a földön, az Úr választottjainál időztem.

Feszegettem, kutattam a stigmatizáció titkát... E nagyszerű jelenség eleinte nem látszott egyszerűnek, de végül is rájöttem, hogy nem kell egyéb hozzá, mint: SZERETET. Legalábbis egyre tökéletesbülni vágyó „ISTENSZERETET“. Ez, és egyedül csak ez hathatja meg Urunkat annyira, hogy isteni és emberi diadalai-

---

¹ Neumann Teréz minden csütörtökről-péntekre virradóra extázisba esik; szemeiből is szívárog a vér, de teljes egészében csak a nagyhetek alatt éli és szenved át Urunk teljes szenvedését. Éppen azért, mert a legtökéletesebb és legérdekesebb extázissorozat a nagypénteki, ez a nap a falubeliek számára van fenntartva. Velünk kivételt tettek.

² Az Egyház részéről **Naber** plébános az állandó „figyelő“. 1926 óta az illetékes egyházmegyei (Regensburg-i) püspök parancsára bármikor csak az ő írásbeli engedélyével lehet Neumann Terézt felkeresni. A Hitler-uralom az utóbbi időben szintén ráruházta a látogatás engedélyezésének jogát. Mindazonáltal velünk történt meg, hogy a főtéren várakozva, német titkosrendőrök igazoltattak, jóllehet magyar katonai egyenruhában voltunk. Egyébként **Naber** plébános, aki pontos feljegyzéseket készített és készít ma is **Neumann Teréz** különös életéről, még nem adott ki könyvet róla, mely érdekességben és lelkiismeretességben messze az eddig **Neumann Teréz**ről kiadott sokszáz könyv fölé fog ívelni.

nak szent jeleivel időnkint valakit¹ megajándékoz az Őt hűségesen és példaadóan szerető élők közül.

Én is szeretem az Urat, **Neumann Teréz** is! Mégis mekkora minőségi különbség lehet kettőnk szeretete között? ... Visszaidéztem emlékembe mindent, amit eddig olvastam vagy hallottam róla...

KI IS EZ A NEUMANN TERÉZ?

Egy jónevelésű, falusi leány. Ma 48 éves. Apja egyszerű, nagy gondú vidéki szabómester, aki, hogy családját megélhetését biztosítsa, néhány hold földön gazdálkodik. Tíz gyermeke van. **Teréz** a legidősebb. Már tizennégyéves korában cselédnek szegődik el saját falujukban és boldog örömmel viszi haza a napi hatvan pfennig bérét, a sok éhes gyermekszájának. Az 1914—18-as világháború alatt apja katonának vonult be. A kis gazdaság munkáját helyette **Teréz** végezte el, és tegyük hozzá, hogy „férfiasan”. Erős testalkatú leány volt, aki — saját bevallása szerint — másfélmázsás zsákot is könnyedén emelt a vállára. A szokásos falusi elemiiskolát és ismétlőt végezte. További önévelésre nem volt ideje; a szokott falusi szórakozásokra

---

¹ A feljegyzések szerint 321—362 stigmatizáltról tudunk. Az első ismert stigmatizált Assisi Szent Ferenc. Az elhalt stigmatizáltak közül eddig mindössze 62-en kerültek az ol-tárra. A XIX. és XX. században eddig is feltűnően sokan nyerték el a szent sebeket. **Tizenheten!**... Többségben nők. Koruk: serdülőkortől az aggastyán korig. A konnersreuthi stigmatizált stigmái és a vele kapcsolatos jelenségek párhát-ritkítőan „tökéletesek”. — Jelenleg — **Neumann Terézen** kívül — három stigmatizált él. Két nő és egy kapucinus atya.

és különösen ifjú szerelemre sem ideje, sem kedve nem kerekedett. Az volt a leányálma, hogy idővel mint apáca a keleti missziókba vetődhet el s ott dolgozhat szeretett **Üdvözítője** engesztelésére és a mennyekiek dicsőségére. Érdekes, hogy a szentek kiczellált élet-történeteit sem szívelte, „**meséknek**” vette. Még ma is nagyon reális lelkületű nő.

1918 elején lángbaborult egyik szomszédjuk háza. Ő is részt vett az oltásban. Adogatta a nehéz vizesvedreket. Egyszer csak hirtelen megroppant a dereka és percek alatt a hátgerinccsigolyák felőli fájdalomtól valósággal összezsugorodott. Alig bírt hazavánszorogni. Ágynak esett. Állapota napról-napra rosszabbodott. Később hét hétig feküdt a waldsasseni kórházban. Hiába. Betegebben került haza újra a szülői házba. Olyan nagy fájdalmaik voltak, hogy pompás fogai a csikorgatástól kicsorbultak. Egy év múlva elvesztette látóképességét is. Sötét éjszaka borult rá. Már az olvasás sem szórakoztathatta. Vak volt és időnkint teljesen süket. Szülei és a környék orvosai mindent megkíséreltek, de minden gyógyszer „**kínszer**” lett számára.

Ebben az időben két tény bántotta a lelkét. Nem bírt kenyeret keresni testvéreinek és vége lett a missziós álomnak. Ebben a vígasztalanságban a hosszabb imához sem volt kedve. Röpmimből éldegélt, viszont a vaksága okozta sötétségben lelki figyelme eltántoríthatatlanul ráterelődött a **szenedő** Üdvözítőre!... Akit eddig is átlagon felül szeretett, hiszen mint iskolásleányka, ha a hittanóra alatt, az Úr szenvedéseiről hallott, mindig könny buggyant szeme peremére. Három év múlva gyulladással nyakfájdalom lépett fel, ugyanekkor a nyelőizma is megbénult. Ettől az időtől kezdve (1922) tömör táplálékot nem vehetett magához. Ha ráerőszakolták, végzetesnek tetsző fuldoklási roham fogta el. 1923-ban napi tápláléka már csak 1—2 kanál folyadék és naponta a Szentostya, de ebben az időben —

tekintettel nyelési nehézségeire — csak egy-egy kis ostyatöredéket kapott s utána nyomban néhány csepp vizet. (Ma már ezt sem kell tennie, mert az Úr maga segít rajta!)

Tehát **Neumann Teréz** nem nem eszik s iszik, hanem nem bír enni és inni. Magától a tiszteletreméltó öreg **Naber** plébánostól hallottam, hogy tizenhét éve (1945) egyáltalán egy csepp folyadékot sem iszik s egy morzsányi tömör dolgot sem vesz magához. Vannak, akik hosszabb időről tudnak és ez sem hazugság vagy tévedés, de mindenesetre **Naber** plébános megadott évszáma a mérvadó. Ugyanis eleinte néha-néha mégis megkíséreltették vele az orvosok vagy a szülei az étkezést és csak amikor — évek tapasztalatai folytán — véglegesen rájöttek arra, hogy **ezt** is az Úr akarja, hogy így legyen, hagytak fel **véglegesen** a kínzó kísérletezéssel. Ennek lehetett 1945-ben tizenhetedik éve.

Egyébként ez az a gordiuszi csomó, melyet a tudományos világ nem bír „tudományosan” megmagyarázni!

A kényszerű „koplalás” előtt, tehát mikor még makkegészséges volt, a testsúlya 55 kg. körül mozgott. Ebből a többéves, szinte mozdulatlan ágybanfekvés alatt természetesen vesztett. Ez a testsúly azonban csak addig mutatott apadó tendenciát, amíg — legalább is időnkint — a táplálék felvevésével kínozták. Amikor — Isten akaratában megnyugodva — ezt a „kínzást” abba hagyták, — csodák-csodája — testsúlya fokozatosan újra elérte az ötvenöt kg-t.

Igy teltek kínzó kínok között **Neumann Teréz** életévei, míglén a kis bajor falutól igen messze eső **Rómában** (1923) boldoggáavatták az immár világhírű kis kármelita apácát: **Lisieuxi kis Terézkét**.

Neumann Teréz 1914-ben hallott először róla. Az apja hozott neki egy kis mellképet **Waldsassenből**. Ezt

még ma is az ágya melletti falon őrzi. Élettörténetét csak félig olvasta el, de tüstént rokonszenvezett vele. **Kis Terézke** meg is hálálta szeretetét. Két év alatt hat-szor gyógyította meg csodás módon. Nem egyszerre, hanem fokozatosan, betegségenkint.

Kérdés, akart-e **Neumann Teréz** meggyógyulni?...

Nem. Illetve ő sohasem akart mást, mint amit a mennyei Atya, vele kapcsolatosan akart. Neki mindegy volt. Egy volt a lényeg: ISTENT SZERETNI JÉZUS KRISZTUSBAN, akinek testi és lelki szenvedéseiről oly bőségesen elgondolkozhatott az elmúlt hat és fél év alatt, melyet ágyban fekve, bénán, genyes kelésekkel telve, vakon és időnkint süketen töltött el.

„Szívesen akartam mindent eltérni, amit Isten küld” — hangoztatta többször. — „Nincs biztosabb és csalhatatlanabb dolog számunkra mint Isten szeretete!”

A csodás gyógyulások után **Neumann Teréz**, ez a nagy szenvedő, újra kezdhette életét. Imádkozott és dolgozott és várta annak a jóslásnak bekövetkezését, melyet **Kis Terézke**¹ ígért meg neki. Megszabadul jelenlegi szenvedéseitől, de ennek az eddigieknél nagyobb szenvedés lesz az „ára”.

Naber plébános személyes közlése (1945) szerint **Neumann Teréz** tizenhét éve nem iszik folyadékot, nem eszik ételt, még földi kenyeret sem, de ezzel szemben minden áldott nap magához veszi a MENNYEI KENYERET!...

---

¹ **Kis Terézke** közbenjárásaira történt csodás gyógyulásai mindig összeestek e népszerűvé vált szent apácával kapcsolatos egyházi eseményekkel. Pl. boldoggáavatásakor, szenttéavatásakor és halála napjának emléknapján.

És ez, mint azt az évek hosszú sora és a megcáfolhatatlan tanuk serege bizonyítja — elegendő neki arra, hogy házkörüli munkát végezzen; a plébánia kertjének virágait ápolja, az oltárait díszítse és a sok-sok tucat látogatót fogadja. (Ha extázisban van, nem felel a kérdésekre, csak az extázisok közötti szünetek alatt ad „reálisan” egyszerű, de nyílegyenesen találó feleleteket.)

Az ő napi programja — étkezés és jóformán pihenés (alvás) nélkül — még olyan embert is igénybe venne alaposan, aki minden reggel, délben és este jólakásig megtömi a gyomrát.

Tehát **Neumann Teréz** nappal hasonlított a családjabeliekhez,¹ a falubeliekhez, de éjjel más volt, más lett mint emezek. Ezt a megmásulást segítette elő a hat és fél éves szenvedés. A sült galamb még az Úr országából sem repül csak úgy egy-egy földi halandó szájába!... Ki tudja, a mennyeeiken és a lelkiatyján kívül, hogy hány ezerszer zörgetett kínjai közepette, éjszakánként kitartó hűséggel a Mennyek kapuján?...

Mint minden **gyakorlati** istenimádó, ő is rejtve akarta és vágná még ma is leélni sajátságosan egyszerű IMAÉLETÉT. Azonban az Úr ekkora szeretet és engedelmesség láttára kegyeltjei közé vette és a szent SEBEK (stigmák) odaajándékozásával mintegy a mai elrugaszkodott, hányaveti emberiség elé „**kirakatba**” helyezte. Ma már, húsz év után **Neumann Teréz** jól megérti és átérzi az Úr vele s velünk kapcsolatos akaratát, de nem így volt ezzel eleinte.

Kérdés, akarta-e, kérte-e **Neumann Teréz** a **stigmákat**?...

---

¹ Egyik húga mint gazdaasszony szolgál a plébánián.

Nem! A maga falusias egyszerűségében nem is tudta, hogy mik a **stigmák!**... Naív megütközéssel vont egyszer párhuzamot hűséges égi pártfogója, **Kis Terézke** és önmaga között, akinek istenszeretetét nagyobbnak tartotta a magáénál és még sem lát „**azon a jó leányon ilyen sebeket!**“

1926-ban a nagyböjt alatt, egy csütörtökről-péntekre virradó éjszaka, álmatlanul feküdt ágyán. Nem imádkozott. Nem is gondolkodott, csak úgy belemeredt az éjtszaka sötétjébe. Egyszerre csak — eleinte homályosan, később egyre tisztábban — megpillantja hön szeretett **Udvözítőjét**¹ az olajfák hegyén, amint gyötrődik és vért verítékezik.

Ez volt a legeslegeső látomása (extázisa).

Mohón és zokogva nézte s szenvedte végig az Úr ottani, egykori gyötrelmeit és közben hirtelen szúrás-szerű fájdalmat érzett a bal mellén, a negyedik borda táján. Felszisszent, de fokozódó részvétellel figyelte, lesté az Urat, minden mozdulatát és a körülötte lezajló eseményeket. Párhuzamosan annyit érzett, hogy meleg folyadék szivárog elő a melléből. Csak a hajnali pirkadatban állapíthatta meg, hogy sebes a melle, véres az inge. **Crescence** húga állandóan fenn aludt nála a kis padlásszobában, hogy valaki mindig legyen mellette, segítségére. Vele — mint akinek segítségére rászorult, — közölnie kellett „titkát“, azonban megfogadtatta, hogy mindez kettejük titka marad.

A legközelebbi csütörtök éjjelig semmi rendkívüli sem történt. A mellseb kötés alatt volt, és ez eltakarta. **Crescence** a véres inget titokban kimosta. A második csütörtökön éjjel a fájdalmas rózsafüzér második titkát,

---

¹Mindig „**mein Heiland**“-nak, az „**én Udvözítőmnek**“ hívja az Urat.

a „megostorozás“-t látta megelevenedni le'ki szemei előtt és élte át testben is. A következő héten a harmadik titkot, majd a negyediket, ötödiket. Ez uóbbi éppen Nagycsütörtök éjjelre esett. Ezen az éjszakán elnyerte a többi négy szent sebet¹ is és a szemeiből sok-sok véres könny folydogált végig a szenvedéstől meggyötört sápadt arcán. Véres lett a párnája, az inge, a dunyhája. Ennyi véres ruhát már nem lehetett a házbeliek elől elrejtteni. És amúgyis, ő is, húga is valósággal megrémültek. Csak akkor nyugodtak meg kissé, mikor az előrohanó szüleik és az elmaradhatatlan házi tanácsadó, a plébános is mind-mind magukon kívül álltak döbbenetben az új „tény“ előtt.

Mi ez?... Misztifikáció?... Valóság?... Ha egyik, ha másik, „**botránykő**“ lesz az emberek szemében. Csak mikor felocsudtak, akkor jöttek rá, hogy el kell fogadni, mert **Jézus** ajándéka.

Ettől az időtől kezdve² a látomások (extázisok) a vérzések és a szenvedések szakadatlanul megisméltődtek. Az 1945. évi állapot szerint **Neumann Teréz** az Olajfák hegyétől kezdve a feltámadásig, illetve az apostolok és a szent asszonyok sírhoz-érkezéséig lepergett eseményeket „látja“ és érzékeli.

Környezete — beleértve **Naber** plébánost és házi-orvosát is — ma már, 20 év alatt, mintegy kitanulták a vele kapcsolatos stigmatizáció minden fázisát. Pl. **Naber** plébános csak rápillant a vérző, szenvedő leányra és máris közli, hogy **mit** vagy **kit** lát, azaz: **Krisztus Urunk** szenvedésének melyik mozzanatát éli éppen át. Mindez természetesen nem így volt eleinte. Meny-

---

¹ A töviskoronázás okozta sebek (8) csak 1928-ban jelentek meg a fején, de a vállseb még ekkor hiányzott.

² 1926. év nagyhete.

nyi fölöslegessé vált aggódás, kísérletezés!... Pl. az az első sebeket **orvosilag** akarták begyógyítani. A kenőcsök azonban olyan fájdalmakat okoztak a leánynak, hogy fel kellett hagyni e jószándékkal és erre, minden külső beavatkozás nélkül 14 nap alatt vékony, rózsaszínű bőr fedte be a sebeket.¹

A stigmák új fejezetet nyitottak **Neumann Teréz** életében. Az **Üdvözítő** iránti szeretete — a fájdalmas ár ellenére — még fokozódott, de újfajta szenvedés járult hozzá. Az **üldöztetés** és a temérdek vegzatura, melyet még a „rokonszenvezőktől” is el kellett viselnie.

Az 1926. évi nagyheti események híre futótűzként terjedt el a falujában, majd a környéken és rövid idő

---

¹Érdekességként jegyzem meg, hogy **Neumann Teréz** sebeinek mai formája mintegy fokozatos fejlődés eredménye. Vagyis pl. 1926-ban csak a kéz- és lábfej hátán mutatkozott a seb és csak évek folyamán — kínos fájdalmakat okozva — mélyült annyira, hogy a kezek és lábak alján (tenyér, talp) is láthatókká váltak. A szív-sebet még jelenleg is **mélyülni** érzi. Hogy milyen mélyen van, azt csak majd e nagy, engedelmesen szenvedő leány halála után lesz lehetséges bonctanilag megállapítani, avagy még életében átfúródik a szíven és a lándzsaszúrás látható lesz a háton is, mint ahogy az az édes Jézus testén volt. Mikor én láttam **Neumann Terézt**, tehát a stigmatizáció 19. évében, azok oly hűségese mássai voltak Urunk sebeinek, hogy az egyházi szakvélemény szerint az eddig nyilvántartott és a világhírű egyházi szigorúsággal kivizsgált stigmatizáltak közül az ő sebei — alakilag és mozzanatilag — egyike a legtökéletesebbeknek. Rendes pénteken csak pirosabbá válik a kéz- és lábseb varszerű bőrrétege és alig-alig szívárog belőlük véres víznedv. Szemeiből azonban normálalakú szivárog belőlük buggyannak elő. Ellenben nagypénteken a szemeken át is és a sebeken át is sok-sok (1 1/2 liter) vére folyik el.

Neumann Teréz látomásai (extázis) megszakítással, tehát nem szünet nélkül peregnek le lelki szemei előtt. Az egyes

alatt a kultúrvilágban. Amíg teljes szeretetáldozatként felajánlva önmagát szenvedett és imádkozott, ezalatt a külső világ körülötte — különleges választottsága és jutalmazottsága miatt — két pártra szakadt. A legkisebb párt még szervezetlenül védte; a nagyobbik szervezetten, ádáz csaholással akarta visszarántani a Menynek Kapujából. De már fel volt vértézve. A stigmákat megelőző és a stigmákkal járó feltűnő sok szenvedés rávezette arra, hogy akit az Úr eszközül választott — nem válogathat, csak engedelmeskedhet, mert „ingyen” még a mennyei jutalom sem jár ki senkifiaának sem. Az **Udvözítőt** is ártatlanul üldözték, következésképpen „barátai”, választottjai sem lehetnek kivételek. A szolga nem lehet nagyobb uránál. Hiszen az Úr barátait éppen arról lehet felismerni, hogy reálisan bár, de önfeláldo-

---

epizódok között öt-tizenöt perces „nyugalmi” időt ékel be az irgalmas Udvözítő. Naber plébános szerint ez a szünet is háromfázisú. Pár perc teljes pihenésre. Közvetlenül a látomás befejezésekor hátrahanyatlík párnáira. Ekkor élettelen, halottszerű; majd nyöszörög, sóhajtozik, vagyis félhangosan szenved. Ugyanis a látomás alatt törtétek annyira lekötik figyelmét és szívét, hogy bár egyazon időben saját testében is érzi az Úr szenvedését, mintahogy maga mondja — nem ér rá önmagával törődni — csak mikor a látomás eltűnt, marad magára sebeivel, kínzó fájdalmával. Még a stigmatizálódás elején kérdezte egyszer valaki tőle, hogy vajjon mi okozza neki az Úr szenvedésének szemlélése alatt a legnagyobb fájdalmat?... A nagyszerű szeretet egyszerű őszinteségével ezt felelte: „**Sajnálom az Udvözítőt!**”... A szünet harmadik fázisánál már teljesen magánál van. Ilyenkor erőt gyűjt a következő látomás (extázis) elviselésére. A szemeiből dúsan előretörő vérkönnyepektől eleinte — állítólag — be ragadtak a szemei. Nem bírta kinyitni. Látogatásom alkalmával, bár már a golgotai dráma a vége felé közeledett (a keresztrefeszítés jelenete) s arca sötétlő, alvadt vérfoltokkal volt telt, szemeit kinyitva tartotta, sőt egyízben balra is tekintett; tekintete természetesen messzerévedő és üveges hatású volt.

zóan szeretik egymást, tehát a **Mestert** is és gondolkodás, latolgatás nélkül hajlandók bármikor, bárkitől egymásért bármiféle szenvedést elviselni. Egy-egy ilyen stigmatizáltak rejtett személyes szenvedésein kívül el kell hordoznia a nyílt és alattomosan rejtett üldözés érdemszerző következményeit is. Ezalatt az azonosulni vágyás még közelebb viszi őket az emberiség **Megváltójához**. Amint mondani szokás, két malomkő között öröldnek, de — **BOLDOGAN!**... Két gondjuk van csupán: 1. **Krisztust** még jobban szeretni és 2. szeretetéért hálából sok-sok gyarló bűnöst visszavezetni a nagy **Bűnbocsátóhoz**.

Üdvözlégy szenvedés!... Áldott légy sokasodó kereszt!... Ebben a szellemben élük életüket a világ

---

A látomások (extázisok) váratlanul „**törnek rá**“. Ha azt hiszi, jönnek, elmaradnak, ha nem gondol rá — még beszéd vagy jóízű kacagás közben is — megjelennek. Hiába látta már többször is ugyanazt a „jelenetet“, mindig újszerűen hatnak reá a látomások. Naivitása ilyenkor — Naber plébános szerint — körülbelül az ötéves gyermekéhez hasonló. Állandóan hiszi és reméli a látomások alatt, hogy: „no, most már elbocsátják az **Üdvözítőt!**“... Hiszen ezek sem találtak rajta kivetnivalót, stb.“ Általában azzal rokonszenvez, aki, ha álarccosságból is, de szeretetet mutat az Üdvözítő iránt. Pl. **Júdás** vagy **Pilátus**. Szent Péterre viszont neheztel, mert az Úr jelenlétében illetlenül viselkedett. Karddal fület vágott le. Nem is hívja másképp: „**az a fülvágó!**“

Neumann Teréz ma már nemcsak a szenvedő **Úr Jézus** életeseményeit látja és éli át, hanem például látja az anyagi üdvözlést, Urunk születését is, stb.

A fentebb említett hibás rokonszenv abból ered, hogy a látomások alatt általa hallott beszéd nyelvét, (aramei tájszólása a hébernek), nem érti, csak „hallja“ és később pontosan idézni is tudja, de legalább is felismeri, ha azt másoktól hallja.

Neumann Teréz vérzése mennyiségileg is arányban áll az éppen átélt látomással. Ugyanúgy és ugyanannyit gyöt-

kirakatában a boldog stigmatizáltak. Sokan akarnak ártani nekik, de minden bántás javukra válik. Ők az emberiség **Megváltójának** „nagykövetei”, akik szeretettel vernek hidat a siralomvölgy és az örök boldogság országa közé, és aki jól megtanulja a járást ezen a hídon, az bizonyosan eljut az örök révbe.

„Mindent érted Jézusom!” ... ez a programja immár két évtizede a csak mennyei kenyérrel táplálkozó, húséges **Neumann Teréznek**.

Lépjünk be hozzá!

Naber plébánosra rövid ideig várakoztunk a főtéren épült szerény Neumann-ház előtt. Mikor meg-

---

rődik lelkileg és szenved és vérzik testileg, mint annakidején a mi **Megváltónk**. Naber plébános személyes közlése szerint a világhírű stigmatizált, 1824-ben, ötven éves korában meghalt **Emmerich Katalinhoz** viszonyítva, **Neumann Teréz** nem annyira „élesen” látja az Úr szenvedéseit, mint inkább teljes mértékben átéli, végigéli, átszenvedti azokat.

Érdekességként jegyzem még meg, hogy nagypéntek délután 3 óráig — az **Üdvöztő** halála órájáig — körülbelül kettő-négy és fél kilogrammot veszít testsúlyából, de a feltámadás hajnalára (vasárnapra) visszanyeri a már említett ötvenöt kilogrammos testsúlyát, csak éppen fáradt; nagyon sápadt az arca és nagyon fázik.

Sebei normális állapota alatt is érzékenyek maradnak. Érintésre fájnak, tehát e miatt csak olyan munkát végez, amely nem igényel nagyobb izómozgást. Ugyanis a kezeken és a lábakon átfúródott sebek megszakítva tartják az izomösszeköttetéseket, mert teljesen nem gyógyulnak meg, jól-lehet genyisedésbe soha sem mennek át.

A hat és fél éves betegeskedése óta feltűnően fázós, miértis padlásszobáját (míg le nem égett!) erősen fűtötték, és az a párnázott széktérdeplő, melyet a konnersreuthi templom főoltára mögött állítanak fel reggelenként, amíg a szentmisét hallgatja, **villanyfűtéses**.

jött, — néhány eligazító mondat után — elfogódottan léptünk be a szűk kapualjba, melyből keskeny falépcső vezetett fel¹ a félemelettel magasabban fekvő padlás-szobába. A kapunál **Neumann Teréz** édesanyja igazította el a belépőket és a falépcső felső végén — **Neumann Teréz** ajtaja előtt — az édesapja. Ő vette át és nézte meg az írásbeli engedélyeket és ő adja meg a jelet, ha a kilépő csoport helyébe az újabb látogató csoport bemehet a nagy szenvedőhöz. Egyszerre kb. 4—8 embert engednek be hozzá. Az apa ridegebb, szigorúbb, de alapjában véve jóságos. Rendet, csendet kell tudni tartani az igen tarka-barka lelkületű látogatók között.

Mikor az engedélyeket rendben találta, (tőlünk nem kérte, mert magával a plébánossal jöttünk!) az alábbi imalapból² adott egyet-egyed emlékül az izgatottan s elfogódottan várakozóknak:

**„Jótettek, melyek semmibe sem kerülnek,
de Isten szemében időálló értékek:**

Mosolyogjon az arcod a mindennapi kötelességteljesítés egyhangúságában is!

Óvatosan hallgass, ha mások hibáját észreveszed!

---

¹ Azért from multidőben, mert az amerikai hadsereg bevonulása előtti éjszakán, az ott keletkezett tüzharcból kifolyóan Neumannék háza is, a külső falakat kivéve, földig égett!

² Magyarra fordította a szerző.

Elismerőleg nyilatkozz felebarátaid jótu-
lajdonságairól.

•

Tégy szeretetszolgálatot azoknak is, akik
alárendeltjeid!

•

Tréfásan szólj az Isten kedvenceihez, a
gyermekekhez!

•

Azt, aki szomorkodik, ajándékozd meg
egy-egy meleg kézszorítással!

•

Elnézően szólj a türelmetlenekhez és a
terheltekhez!

•

Vess barátságos tekintetet a „kis” embe-
rekre!

•

Bátran ismerd be saját gyengeségedet!

•

Valld be, ha jogtalanságot követtél el!

•

Uram, te tudsz mindent, te látsz mindent,
és szeretsz engem!”

•

„Uram, adj több türelmet, hogy el bírjam viselni azokat az ellenszenves embereket, akikkel együtt kell élnem.

Adj több készséget és képességet, hogy jól végezhessem el azt a munkát, melyet az állapotbeli kötelesség ró reám, de amely oly gyakran ellenkezik vágyaimmal.

Adj több alázatot, hogy mindvégig kitart-hassak azon a helyen, amelyre az Úr helye-zett, de amely vágyaimmal és álmaimmal szöges ellentétben van.

Adj több józanságot, hogy a körülöttem élő embereket olyannak vegyem, amilyenek és nepedig amilyenek én képzelem és kí-vánom őket.

Adj több okosságot, hogy kevesebbet tö-rődjem mások viselt dolgaival és tetteik ne hozzanak ki a türelemből.

Adj több erőt arra, hogy türelmesen visel-hessem el azokat az eseményeket is, ame-lyek nyugalmamat váratlanul megzavarják.

Adj több készséget, hogy barátságos le-hessek mindenkire, még akkor is, ha vala-mim fáj, ha valami bánt.

Különösképen adj több imaerőt, hogy Té-ged szívembe vonzzalak és magamban tart-hassalak.

Végül adj, Uram, egyre-egyre fokozódó, ragaszkodó képességet Szűzanyánk iránt.

Amen.“

Nemde, ez az imacsokor élesen bevilágít Neumann Teréz akkori, korszerű lelkiéletébe?...

Úgy hatott ránk is, mint egy „recept“, melytől lelkünk egészsége függ.

Katonák voltunk, edzettebb szívű emberek, bizonyos fokig tamáskodók, mégis hevesebben vert a szívünk, mikor beléptünk a kis padlásszobába és — előzetes kioktatásra — odabenn jobbrahúzódtunk a fal elé.

A látvány kínos is volt, megrendítő is, de ugyanakkor az általános légkör jólesően hatott.

A szoba csinos, takaros, kétablakos és feltűnően tiszta. Kevés bútorral.¹ Szemben állva az ablakokkal a baloldali függönyös ablak mellett — párhuzamosan az oldalfalnál állt egy patyolatfehér ágyneműs ágy, melyben egy véresarcú, bekötöttfejű s kezű, rendkívülien szenvedőrcú, pillanatnyilag meg nem állapítható korú nő ült: NEUMANN TERÉZ!

Üveges nézéssel meredt maga elé a számunkra láthatatlan messzeségbe... Karjait állandóan maga előtt mozgatta vagy a melle felé vonta merevszerűen. Arcán döbbenetes életkép váltakozott. Tulajdonképen az arcjátékáról, a maga elé tartott karjainak és felső testének különleges lendítéséről lehetséges leolvasni azt a jelenetet, amelyet hol messzerévedő, hol meredtre táguló szemeivel éppen lát a keresztúton...

A hangulat és a légkör igen komoly volt, de nem volt elriasztó komorságú. Éreztem, és láttam, hogy a többi bennlévő is érzi, hogy a világbeliek szomorú há-

---

¹ Ahogy mások könyvében olvastam, régebben több bútor volt a szobájában, de a támadások, a gyanúsítások csökkentése végett gyérítették, hogy a kis szoba tüstént áttekinthető legyen, mégpedig a padlótól a mennyezetig.

borús handabandája ide ugyan még fel nem ért. Pedig a legtöbb látogatóban a kíváncsiság és a kétkedés volt odakünn a domináló, de ott benn a kis különös padlásszobában mindenki mindenről megfeledkezett és néma, megilletődött, tanácstalan ámulóvá vagy bámulóvá váltunk. Az az egyszerű falusi padlásszoba szinte pillanatról-pillanatra nagyobbodni kezdett; valósággal kitágult s mennél tovább néztem mea culpázva a vérző, vergődő, nyöszörgő stigmatizált leány különös szenvedését, annál érezhetőbben éreztem, hogy a szobafalak egyre-egyre messzebb tolódnak s váratlanul úgy tűnt fel lelkemben, hogy bár a világ egyik kis pontján állok, mégis körülöttem egy világdráma hű ismétlődése zajlik le, úgy, mintha tetemrehívásszerű lenne.

Eleinte nem is annyira az előttem sajátságos módon lepergő dráma tükörképmozzanatai érdekeltek, mint inkább az a nemvárt átváltozás, mely szánombánomos, bűnös lelkemben néhány pillanat óta lezajlott. Pedig körülöttem minden, minden alázatosan egyszerű és természetes volt. Nyomát sem bírtam felfedezni a gyanús mesterkéeltségnek. **Neumann Teréz** szobája nem volt templom, — nem volt kolostor, — sem cellahatású! Egy egyszerű izlésű padlásszoba volt, néhány bútorral. De azért mégis volt érdekessége!... Aranyhalas aquárium, szerény délszaki növények között négy-öt kalitka sárga kanárikkal. Némi irigységgel gondoltam a szenvedő leányra azért, hogy ő meg tudta valósítani **Szent Ferenc** atyánk természetszeretetét s jótevően vidám istenszeretetét. Menten elképzeltem azt a különleges boldogságot, mely a padlásszobát vasárnap hajnalban — az Ég és Föld Urának feltámadása napján — be fogja tölteni. Az Úr fel fog támadni, **Neumann Teréz** fel fog „ébredni”; lelke is visszaintonálódik a földre s itt az Ég madarai bájos virgoncsággal, egymást szinte túllicitáló dalos istendícséréssel, trillázva fogadják. És ekkor már nem lesz szeretetén semmi szomorúság, sem fáradság, sem bágyadság, sem vérnyom a testén.

Halotti csendben álltunk a nagy szenvedő előtt...

Naber plébános időnkint egy-egy otthonos pillanást vetett lelkileányára, majd felénk fordulva magyarázatba kezdett. Tőle tudom, hogy a látomás (extázis) alatt nem beszél, csak a látott eseményekkel kapcsolatos felsőtest-, fej-, szem-, arcizom- és karmozgást végez, azonkívül nyöszörög, fel-felszisszen vagy sóhajt és véres könnyei peregnek az arcán.

Festő aligha tudná lefesteni, szobrász megmintázni, író jól leírni az igaz és természetes megbotránkozásnak, az olykor halálos dermedtségbe sűrűsödő révületnek, a mindent feláldozni képes segítőkész részvétnek, a szerető fájdalomnak és a szenvedésvállalásnak hol félelmetes, hol megrázó, hol magávalragadó arcjátékát.

Mikor **Naber** plébános suttogó hangon azt közölte velünk, hogy elérkeztünk a leqdrámaibb kifejlés kezdetéhez, a **KERESZTREFESZÍTÉSHEZ**, lelkem-testem megremegett. A körülöttem állóknak is.

Neumann Teréz felsőtesttel hol előrelendült, mint-ha a messzeségbe akart volna rohanni, hol hátra, a szerint, ahogy az eseménymozzanat, melyet látnoki szemei éppen látnak, milyen fázisához érkezett. Mi körülbelül 13 óra 15 perckor kapcsolódtunk bele a nagypénteki dráma ismétlődésébe. Ez volt a jobb kézfej keresztreszegezésének jelenete.

Neumann Teréz nagyheti látomásai nagycsütörtök-ről nagypéntekre virradóra kezdődnek és eltartanak, mint azt már előzően részleteztem, **megszakításokkal**, nagypéntek délután 15 óráig, illetve a feltámadás hajnaláig. Vagyis: az Olajfák-hegyén történt események visszaidézésével kezdődnek és a feltámadott **Üdvözítő** sírja körül lezajló jelenetekkel végződnek. Az Úr nagypénteki haláláig a szomorúság motívumait s vasárnap

hajnalban már a halál felett aratott győzelem boldogító érzéseit éli át.

Mikor az Úr kileheli szentséges lelkét a kereszten, **Neumann Teréz** vérbefagyva, halálraváltan vágódik hátra hófehér párnáira. Eleinte azt hitték a közelállói, sőt az orvosok is, hogy „**meghalt**”. Ma már tudják, hogy a „dráma” befejeződött. Beteljesedett. Consummatum est... és a nagy szenvedő „pihen”, hogy erőt gyűjtsön a feltámadás feletti öröm elviselésére. Teste ezalatt az idő alatt szerzi vissza — csodálatos módon — a szenvedés alatt elvesztett testsúlyát. Sebei behegednek. A sok-sok szenvedésnek arca sápadtságán, különös, tipegő járásán kívül alig marad nyoma.

Nemcsak magamon, de a tarkaösszetételű jelenlevőkön is észrevettem, hogy „hallgatagon” hagytuk el a kis „világhírű” padlásszobát. Valósággal görnyesztett hallgatagságom, melybe időnkint sok-sok néma bánat vegyült... Állandóan kísértett **Neumann Teréz** vérfoltos arca.

Hát ilyen volt az Úré is?...

Ilyen lehetett!... És életemben először sajnáltam meg **ÖRÖKRE KIHATÓAN** az Urat, magamat és embertársaimat. Így még nem éreztem át **arányaiban**, hogy a **KERESZTÁLDÓZAT** — többek között — az én keményszívűségem miatt is következett be. Tisztelettel vettem körül a lelkemben viharzó önvádolásokat, a töredelmes erejű bűnbánatot. Szerettem volna, ha elejétől bent lehettem volna és végig bentmaradhattam volna **Neumann Teréznél**, hogy olyan emlékekkel távozhassak

sak, mely mindörökre elveszi kedvemet a bűntevéstől.¹

De még így is sűrűn lelkembe toppant hazafelé menet a padlásszoba csendje, melyben egy világ sorsa dőlt el.

Hallgatagon baktattunk. El-el akartunk szakadni új benyomásainktól, de sótlan, ízetlen, rézüstkongás lett a beszédünk. Csak baktattunk; ki-ki külön, bár

---

¹ 1945 március 30-án voltam Neumann Teréznél és április 21-én, tehát három hét múlva, amerikai fogságba estem. Ott kezdtem kamatoztatni e nagy szenvedő türelmét és KRISZTUS-HÜSÉGÉT. Napokon át elmaradt az élelmezésünk; mosdási, tisztálkodási lehetőségünk a semmivel volt egyenlő. Fekhelyünk a pusztá poros vagy sáros föld lett, tizenegy hónapon át esőben, gyilkos napsütésben, metsző szélviharban, tavasszal, nyáron, ősszel és télen. Ebben a — materialista szemmel nézve — szörnyen vigasztalan elhagyatottságban nappal is és éjjel is elem-elém vetődött a vérfoltos, szenvedő női ARC, mely fokozatosan alakult át lelki szemeim előtt a **Megváltónk** arcává. Velem volt, velem maradt a nagy **Ártatlan** rendkívüli szánalmatkeltő ábrázata. Nem kísértetiesen, de nyomon követte hallgatag vezeklésemet és mindennap megerősített, ráterelt isteni **Atyánk** irgalmára, mely íme, módot adott új és bőséges vezeklésre. Körülbelül hégy hónapi fogság után már oly világosan „láttam” a haldokló JÉZUS vérbefagyott arcát, hogy papírt kerítettem és színesen lerajzoltam. Ez megnyugtató. Immár velem maradt az, aki életét adta értem is és ha veszélybe került lelkem egyensúlya, tüstént megnézhettem, megcsodálhattam, párhuzamot vonhattam szenvedése és az én vezeklő szenvedésem között, azután megmutathattam társaimnak is, azoknak, akik fáradtabbaknak és terheltebbeknek látszottak. Csodák csodája, ez a tetemrehívós szent **ÁBRÁZAT** kit-kit kizökkentett összeesettségéből, kit-kit megtámasztott; vigaszt, bizakodást öntött belé. Azután óvatosan és illedelmesen visszahelyeztem nedves kartondobozomba és végigheveredtem rab vackomon, behúnytam a szemeimet és lelkemet, eszemet ráültettem a vádloznak padjára. Azóta tudok kiadósan könnyezve mea culpázni. — Deo gratias!

egymás mellett, de egymástól mégis oly távol... Ki- nek-kinek elég volt a maga terhe. A saját lelkiismeret- furdalása... akkor, ott útközben dönt el bennünk, hogy ezentúl valóban „**ÚR**“-e, „**ISTEN**“-e számunkra is **JÉZUS**?

Uram, Istenem marad-e eljövendő cselekedeteim előtt vagy alatt és után az emberiség eddig még min- dig csak igen kevesek által megértett „**MEGVÁLTÓJA**“?

Úgy nézhettünk ki messziről, mint a nyílt óceánon vergődve úszó hajó, melynek fekete füstuszálya hátra- felé tendál, egyre vissza akar térni oda, ahonnan a hajó nemrég elindult.

Vajjon szeret-e **Neumann Teréz** a világ kirakatá- ban lenni?...

Ismét csak határozott „**nem**“-mel felelhetünk. De miután növekvő vággyal csak a mennyei Atya akaratát akarja teljesíteni, ezt a különös keresztet is készséggel viseli.

Ha akarná sem rejthetné el a kíváncsi szemek elől kiválasztottságát. Mert pl. kézsebeit még valahogy be bírja takarni egy-egy ujjatlan kesztyűvel (bár falun ez is feltűnő!), a lábsebeit is befedi a cipő, de mert a se- bek fájdalmasan érzékenyek maradnak, nem hajlott, hanem mereven tartott talppal jár s így mikor az alig pár méternyire levő templomba tart — valamelyik test- vére kíséretében, — inkább **TIPEG**, tehát már járása révén is feltűnővé válik. Még egy mozzanat van napi életében, amely kiemeli az emberi átlagból. A látvá- nyosság elkerülhetése végett nem az oltár előtti u. n. áldoztatórácsnál, hanem az oltár mögött hallgatja a

szentmisét és ott is áldozik. Ugyanis oly hévvel, oly vággyal várja s veszi magához hön szeretett **Megváltóját**, hogy a szentáldozás előtt, alatt és után testestöllelkeztől elváltozik. „**Teréz**” eltűnik; beleolvad az eucharisztikus **JÉZUS KRISZTUSBA!**...

Miután torkán még egy morzsaszem sem, egy korty víz sem megy le, az Úr leleményes irgalma úgy segít rajta, hogy már az érintkezés pillanatában — szabad szemmel láthatóan — **beletűnik**, felszívódik az Őt oly szomjasan szerető leányba. Azt mondták, akik láthaták szentáldozását, hogy arcán a nagy találkozás feletti boldogságnak lefesthetetlen, leírhatatlan szépsége jelenik meg és marad örök emléke annak, aki valamikép közléről figyelhette meg ezt a szent „**találkozást**”. Mintha maga az Úr is alig várná ezt a találkozást, mert újabban nem ritka eset, hogy valósággal kiszáll az áldoztató pap kezéből és azt a néhány centiméternyi utat, mely **Neumann Teréz** és a kehely között van, maga teszi meg az Úr!...

Az Egyház **Neumann Terézzel** szemben is óvatos és körültekintő. **Naber plébános** szerint a plébánián gazdaasszonykodó nőtestvérének szobájában van egy faláda, melybe — kevert bizottság előtt — minden újabb nagyhét lezajlása után behelyezik a legfrissebb (idei) véres ruháit és ugyanakkor a régebbit elégetik. Ha **Neumann Teréz** végig kitart és majd halála után szó lehet boldoggáavatási peréről, ki tudja, milyen perdöntő fontosságúvá válhatnak e véres kötések s fehérneműk?

Lehet-e csalás a **Neumann Teréz** körül lezajló rendkívüliségekben?... Elhallgatom mások, százak és

ezrek bizonyítékait és csak a saját szemem és eszem megfigyeléseire támaszkodva állítom, hogy: NEM!... Éspedig: 1. Világhíres arcjátéka (mimikája) oly tökéletes, hogy ha ezt csak úgy becsapási szándékkal teszi, akkor a világon eddig élt összes nagy színésznők, a Sarah-k, a Duse-k, a Jászai-k stb. mind-mind „ripacsok” hozzá képest, 2. Neumann Teréz kövér dunyhájú és vánkösű ágyban fekszik, ill. ül a nagypénteki extázisok alatt, de hogyan?... Nem derékszögben, hanem hol tartósan előre, hol hátra lendült felsőtesttel; különös és emlékezetes merevséggel előre nyujtott avagy oldalra feszített (keresztforma) karokkal, melyeket állandóan KORHÜEN mozgat. Felsőtestén egy régimódi, szűk ujjú fehér vászon hálórékli van, viszont karmozgása olyan, mintha nem az az aránylag súlytalan vászon terhelné, hanem a golgotai dráma idején szokásos gyapjúszerű, hosszan lelógó női felsőruha lenne rajta. Lehet, hogy éppen ez okozza optikailag a karmozgás különös merevségét!

Tehát, aki 17 éve nem táplálkozik, minden nagyhéten körülbelül másfél liter vért veszít és ennek ellenére csütörtök éjfélétől péntek délután három óráig — kevés megszakítással — így bír ülni s ugyanez alatt ugyanennyi időn át ekkora stílusismerettel és stílushűséggel mozgatja karjait, az lehetetlen, hogy mindezt emberi erőből tegye!

Mikor a totális büntetés ideje elérkezik, az igazaknak is szenvedniök kell. Ők sem lehetnek kivételek. Mint „lábjegyzetben” előzően már említettem, három hétre az élménydús látogatás után mint hadifoglyot vittek keresztül az amerikaiak Konnersreuth-on. Előző este már csatazaj hallatszott abból az irányból, sőt éjjel arra lettünk figyelmesek, hogy Konnersreuth ég!...

Természetesen mindenem csupa szem lett, annyira figyelttem, mikor a foglyokkal zsúfolásig megrakott, dübörgő zajt verő tehergépkocsi a falu felé közeledett. — Vajjon mi lett **Neumann Terézzel?**... Zakatolt szívemben. És íme!... Elértük a házukat és megdöbbsentem. A látni vágyott ház földig kiégyve meredt kormos külső falaival a kéklő ég felé... A falu egyharmad része félig vagy egészben szintén leégve mementóskodott. Teli torokkal kiáltgatva érdeklődtem az itt-ott búsan ödöngő falubeliektől, hogy mi van „**Rézl**”-lel?... Vajjon él-e?... Nem értettem meg válaszukat. A teherautó-oszlop dübörgése elnyomta hangjukat. (Csak hónapok múlva tudtam meg, hogy **Neumann Teréz** életben maradt. A megszálló amerikai hatóság védelme alatt áll. Saját véleményem szerint egyelőre a plébánián lakhat a nővérénél. Erre a „védelemre” szükség volt, mert a háborús kavargás és a megszállás lelki-testi zűrzavartsága után a német lakosság sűrű rajokban kereste fel Neumann Terézt. A jövőndőt akarták megtudni, de ez a nagy szenvedő még ha tudja is a jövőndő dolgokat, bölcsen elhallgatja.)

Mi továbbrobogtunk... És nagyon különösnek találtam ezt a jelenséget. Bizonyos mérvben nehezteléssel is illetem az Urat, mert ezt a „jó” embert, ezt az őt igazán hüen szerető és szolgáló hívét sem kímélte meg a háború borzalmaitól, de lassankint most is megsegített tárgyilagosságom és rájöttem, hogy így jó; így van ez rendjén. Hiszen csak az igazaktól tanulhatunk jól szenvedni, tűrni s mindent javunkra fordítani tudni.

Ezt az iskolapéldát az Úr irgalma küldte elém. Ez nyitotta tágabbra lelki szemeimet. Éppen jókor jött, hiszen egy újabb sok-sok hónapig tartó szenvedés előestéjén állottam. Deo gratias! Azóta mindig mindenért őszintén el bírom sutogni a „**Deo gratias**”-t.

ELMÉLKEDJUNK!

Pillantsunk rá arra a keskeny útra,
melyen egy-egy stigmatizált eljut
Jézus Krisztus
rendkívüli közelségébe.

Hogyan jutnak el és különösképen hogyan jutott el **Neumann Teréz** ekkora és ilyen gyümölcsöző **JÉZUS-SZERETETRE?**

Minden élő ember keresi a **SZERETETET**. Fiatalkorában **szomjasan**, érett korában **elővigyázatlanul** is, idősödése alatt pedig valósággal **sóvárogja** azt a „Valakit”, aki szeretetből ki bírja elégíteni. Mint annyi mindenben, ebben is mások példája hat reánk eligazítóan, vonzóan vagy taszítóan. Az egyéni szeretetigény mindennap túllép a mindennapon s az, aki ebben is csakis a tökéleteset keresi, viszonylagosan hamar elfordul embertársaitól, mert tőlük, náluk, rajtuk, mint azt a sok-sok millió példa mutatja, csak ideig-óráig tartó kiegyensúlyozott szeretetre lelhet.

Valaki kell nekünk!... Ez a sürgető vágy fordította **Neumann Teréz** szemeit is a vízszintes irányból a **függőleges** felé!... A földről az ég felé. Ekkor botolhatott bele a lelki és szívbeli szárnyalását gátló ősz akadályba — bűnös mivoltába, érdemtelenségébe. Rájött, hogy a tökéletesért tökéletlenül startolt, indult. Felkészületlenül várakozott a legkerékdedebb szeretetre. Most váratlanul teljes figyelmével önmaga felé fordult. Szabadidejét, — melyből a hat és fél éves ágybanfekvés oly bőven juttatott, — önmaga megismerésével és tatarozásával töltötte.

A názáreti **Jézuson** és szent **Anyján** kívül ki az, aki közülünk bűn nélkül való?...

Ó áldott perc, melyben betoppan a még tájékozatlan, a még tétovázó lelkünkbe a bűneink feletti kesergés **tartós** korszaka!... Minél nagyobb a bűnbánat, minél intenzívebb a kesergés, annál kívánatosabban lán-

gol fel bennünk a szeretetvágy a BŰNBOCSÁTÓ után. Igen, az **Udvözítő** után, akiről újra meg újra eszünkbe jut, hogy szeretett bennünket, megváltani jött bennünket és képes volt szükséget szenvedő, verítékező 'szegény munkásemberré lenni, sőt életét is feláldozni értünk, miattunk. Ugyan ki tud a földiek közül engem, téged és másokat is ennyire szeretni; ki bír nekünk szeretetünkért az öröm helyett **ÖRÖK ÉLETRÉ SZÓLÓ ÖRÖMÖT IGÉRNİ?**... Kinek van a szeretetadók közül állandóan adnivalója és soha sincs kérnivalója?

Ha **Krisztus** mindenben tökéletes, akkor a szeretetben sem lehet más. Tehát iránypont csak **Ő** lehet: **KRISZTUS!**... Ez nem pusztá, el-elhalványuló olvasmány többé, hanem állandóan éltető élmény.

Istennek sokféle útja s módja van arra, hogy bennünket ráeszméltessen szent FIA értékére. Mert ezen dől el itteni és túlnani életünk is. Felül bírja-e múltni eszünkben és szívünkben **Krisztus** értéke még a legközelebbállóink értékét is?... Ha igen, balga és ingatag dolog fel nem venni a keresztet és nem Őt követni.

Aki bírja, nappali fényességben keresi az Urat a szeretetéért; mások az éjjel csendjében, mert gyenge szemük ilyenkor hamarabb és könnyebben észrevesz minden fokozatot az **örök Szereteten**, az **örök Világosságon**.

Neumann Teréz kínzó, hosszú betegsége és vaksága alatt mihamar rájött, hogy kár ötolni-hatolni. **KÉT HELYEN NEM LEHET EGYSZERRE ÉLNI!**... **Krisztus** felé menet sem tanácsos ide-oda kalandozni. Nincs is értelme. Aki ide eljut, az már látja az egyedül helyes menetirányt. Már bizonyos abban, hogy „kit” keres s tulajdonképen miért keresi. Már csak az lehet fő vágya, hogy minél előbb, minél közelebb bírjon Hozzá jutni. De hogyan?...

Krisztus maga állította, hogy az ő országa nem e földről való, tehát e világ örömét és ürömét egyaránt sürgősen bele kell gyömöszölnünk a **MAGUNKMEG-VETÉSÉBE**... Aki időállóan meg bírja vetni ezt a világot, aki csak egy nagy „falunak” veszi és nem kukucskálgat többé annak kulcslyukán, a maximumra fokozta magában a **JÉZUS-SZERETETET**.

Neumann Teréz a hatszoros csodás gyógyulás előtt érkezhetett el erre a fokra. A sok kínzó fájdalom ellene is azt felelte a neki fényesség formájában éjszaka megjelenő égi pártfogójának arra a kérdésére, hogy meg akar-e gyógyulni: „**Nekem minden jó; élet és halál, egészség és betegség; a jó Isten tudja legjobban!**” — „**Én mindennek örülök, ami Istentől jön!**”

Ez a Krisztust keresőben a legboldogabb mozzanat. Tehát akinek olthatatlanná válik az Isten-szomja, célja, iránya, vágya, útja csak **JÉZUS KRISZTUS** lehet.

Vajjon a szentek, a stigmatizáltak hogyan haladtak a szeretet Urának keskeny útján?...

A legtöbbször mindennapi tudása, világ- és szakismeretköre alatta marad az Úrral való összeköttetésük alatti közléseik nivójának. Pedig mi is általában tőlük tudjuk meg mindazt, amit az **Isten** elrejtett a „bölcsek” elől.

Valakinek feltűnt, hogy **Neumann Teréz** nemigen megy imakönyvvel a templomba. Érdeklődésére körülbelül ezt a természetes feleletet kapta: **Udvözítőm** tudja, hogy mi van az imakönyvben. Miért tartsak Neki felolvasást?... Igaza volt. Ő a legértékesebb módon „imádkozik”. Közvetlen gondolataival beszél meg ügyes-bajos dolgait az **Udvözítővel** vagy a Szűzanyával, avagy égi kis pártfogójával. Más alkalommal pe-

dig ezt mondta valakinek: „A szenvedés mindig jobb, mint az imádkozás!”...

Aquinói Szent Tamás nagy tudós volt. Kortársa a ferences **Szent Bonaventura** szintén. Egy ízben megilletődve érdeklődik Bonaventuránál azok iránt a teológiai szakkönyvek, kéziratok iránt, melyekből bámulatos tudását merítette. A kérdezett maga elé emelte az oldalán függő feszületet és ezt mondta: „**Ez az én könyvtáram!**”...

És sok-sok százezer szentéletű merített tudást, bizalmat és tártoríthatatlan erőt — kétezer év óta — a Feszülettől.

Tehát jó út, biztos út a **KERESZT!** Egyben a **Krisztus** keresztje az a „kapu”, amelyen mindazoknak, akik a legtökéletesebb szeretet után törtetnek — **ZORGETNIOK KELL.**

Igy kezdte **Neumann Teréz** is. A hosszú, kínzó betegeskedése alatt, ki tudja hány száz éjszakán zörgetett ezen a kapun, amíg szeretetét kiértékelték odafenn, s a mennyei őrtállók megnyitották ezt a kaput és akkor örömpeszeve állott nagyon szeretett „**Üdvözítője**” előtt, aki e hűséges lelket 1926-ban, diadala szent jeleivel, a **stigmákkal** jelölte meg testén.

Tegyük mi is magunk elé a Feszületet. Menjünk végre egészen közel hozzá. Kövessük **Neumann Terézt**, akiben **Krisztus** újra megfoghatóan felmutatja megváltásunk árát, szent **SEBEIT**; fel-felújítja véres áldozatát, hogy észretérítsen és véget tudjunk végre vetni az életveszélyes és rossz kalandozásoknak és miként a stigmatizáltak, minthaláig visszatérjünk **Hozzá**, hogy majd részünk lehessen az örök boldogságban.

Mindenekelőtt meg kell fontolnunk, hogy mi volt **Krisztus** előtt és mi ma a **KERESZT?**

Azelőtt közönséges „bitófa”, vagyis szégyenfa volt. Méltó utolsó állomása a földi gazembereknek. Oly kegyetlen kivégző eszköz, hogy az akkori római birodalom kultúrnagyjainak tiltakozására kimondották, hogy római polgárt nem szabad rajta kivégezni, csak az idegen söpredéket.

A keresztreszegezésnek különböző módozatai voltak. Siettetni vagy lassítani lehetett a halál beálltát. Volt néhány órás, de nem volt ritka a többnapos haláltusa sem; a bíraktól és a végrehajtó hóhérok irgalmától függött!

...elnézem a keresztet, és eszembe jut, hogy mikor az agyongyötört véresarcú, sebestestű Názáreti megpillantotta a szégyen fáját, új erőre kapott és **tisztelettel** rogyott térdre előtte. Ó hogy megdöbbenhettek a körülállók?... Ilyent még a minden hájjal megkent barbár hóhérok sem láttak eddig. Mi ez?... Ki ez?... Hát valóban „**ISTEN**” ez az ember vagy a legszörnyűbb komédiás?... Percek mulva függni fog; rettenetes kínok között fog ide-oda rángatózni ezen a fán, várván, vágyván a legembertelenebb kínhalált s mégis halálra vált, halásápadt arccal, harmóniát sugározva kiáltja a durván ácsolt mázsás súlyú fa felé: „**AVE CRUX!.. UD-VOZOLLEK KERESZT!**”... azután közel kúszik hozzá és átöleli ezt a különös „halottaságot”.

...Nézem, nézem a KERESZTET és nyitogatom feleséges titkát, majd lassankint rájövök, hogy az Úr emberi mivolta hajolt meg a kereszt előtt, mert ismerte annak célját. Ő, aki a keresztúton lévők közül egyedül volt ártatlan, tehát csakis **másokért** vállalhatta és példaadóan vállalta is e szörnyű kínhalált, mint „áldozatot”. Ez a tény adott kiemelkedő rangot és CÉLT keresztjének. Azt, amit földrejötté előtt magára vállalt, csakis e bitófa útján érhetette el. Ime, minden oka meg-

volt arra, hogy felujjongjon és az első tiszteletben Ő részesítse földi missziójának diadaljelképét.

Nekünk — hétköznapi embereknek — csak a saját megérdemelt keresztünkre telik. Esetleg **cirenei Simon** szerepét kell vállalnunk közvetlen hozzátartozóinknál. És mégis!... Igaz, hogy a kereszt szenvedést okoz, vagyis a szenvedés egyenlő a kereszttel, ami a földi életünk alatt kikerülhetetlen. Épp ez a kikerülhetetlenség teszi könnyűvé súlyát azok számára, akik jobban lesznek keresztjükkel, de ugyanez a kikerülhetetlenség teszi kínossá, keservessé, nyűggé azok számára, akik nem bírják vagy nem akarják megérteni ezt a titokzatosnak látszó kikerülhetetlenséget.

Rége is néztük, de lényegileg nem láttuk meg soha, hogy az emberi test mozgó állapotban „kereszt”-alakú; hogy minden emberi test egy-egy mozgó, **ÉLŐ KERESZT**, mely a születés pillanatában elindul élni, vagyis szenvedni, vezekelni. Nem tudtuk, miértis vittük, vittük — válogatás nélkül — mocsokba is, zürzavarba is ezt a különös terhet, ezt az égi eszközt. Nem jöttünk rá, hogy nemcsak a szeretet, de még a szerelem külső kifejezésekor is, széttárva karjainkat, ösztönösen magunkra öltöttük mindig komor alakját. Nem láttuk, mert az ember a szerelem pillanatában is balogul lát. De egyáltalán, ki lát jól a földön; ki látja, hogy ilyenkor — ha csak egy-egy pillanatra is — minden ölelésre tárult karú emberi test azt jelzi szimbólikusan, hogy a kapott vagy adandó szeretetért már eleve megszenvedett avagy vállalja érte a szenvedést?... Az Úr megváltó haláláig az emberi test bejósolása volt a kereszt későbbi földi uralmának, de nem lettünk beteljesítői mindannak, amiről az Általa felmagasztalódott golgotai kereszt tanuskodik, azaz: **NEM LETT AZ EMBER „CSELEKVŐ KERESZT”!**

Ha tehát kikerülhetetlen, halaszthatatlanul fel kell

ismernünk CÉLZATÁT, mert csakis így kap értelmet szenvedésünk, és csakis így lesz elviselhetővé kikerülhetetlen keresztünk.

Hess kereszt!... Vélekedik az emberi többség, és a mennyekiek és a földön élő erős jézusszeretettek elcsodálkoznak következetlenségünkön. Mert!... A „kereszt” égi érték, az „arany” földi, és milyen másképp viselkedünk az utóbbival szemben?...

Több kilogramm aranyat kapsz valakitől, aki nagyon szeret, és nagyot akar segíteni rajtad. Haza **kell** vinned. Félted. Nem is mersz vele se villamosra, se taxiba, se valamiféle járműre szállni. Biztosabbnak tartod, ha lábon viszed, viszont messze laksz jötevődől. Nyögve, verítékezve, ki-kifulladva cipeled az óriásértékű csomagot. Nem tennéd le, jóllehet erőd percről-percre fogy. Félted, rejtet, mert tökéletesen tisztában vagy az értékességével és viszed.

Miért vagy következetlen az ennél jóval nagyobbértékű mennyei adománnyal, a SZENVEDÉSSSEL vagyis a KERESZTEDEDEL?... Miért cipeled állandó búval és dühvel; miért akarod únos-úntalan hol „kocsin”, hol „taxin” **vitetni**, sőt gyakran már-már azon töprengsz, hogy hogyan hagyhatnád el suttyomban egyéni keresztutad egyik szegleténél?

Pedig, ha elhagyjuk keresztünket, tulajdonképpen **Krisztusról** mondtunk le. Ha másra bizzuk vagy erőszakoljuk, majdan a mennyei számadásos kihallgatáson is annak vállán lesz s mimagunkat mindörökre elmarasztal az Úr, mert kereszt nélkül jelent meg előtte számadásra a lelkünk!

Ó, akarjuk, vágyódjunk közeledni, egész közel menni a kikerülhetetlen kereszthez, de először igye-

kezzünk **Krisztuséhoz** és csak ha ott felvértéződtünk, onnan siessünk a sajátunkhoz...

Vajjon mit adott a kereszt Urunknak?

1. Ártatlanul elviselt kínzó szenvedéseket; 2. lehetőségét a megsértett **Isten** kiengesztelésére; vagyis a mi megváltásunkra; 3. sorozatos példaadási lehetőséget a szenvedések elviselésére.

Mit ad nekünk a kereszt?

1. Megérdemelt szenvedéseket; 2. érdemszerzési lehetőséget az **Atya**, a **Fiú** és a **Szentlélek** megkövetetésére; 3. a hűséges kereszthordozás már itt közelebb visz Urunkhoz; 4. örökre szóló hálát és részvétet ébreszt bennünk Iránta; 5. jó és értékes tartalmat ad a keresztiszony miatt zaklatottá vált életünknek; 6. egyben nyugalmatadó menedékké válik számunkra.

Ime, egy örökké tartó életre szóló vagyon!

Aki jóban van Urunk keresztjével, az több keresztet is elbír egyszerre. Sőt, mennél több kereszt elviselése hárul reá, annál jobban érzi magát. **Nagy Szent Teréz**, ha elvétve egy-két napon nem adott a magára vállalt sok-sok idegen kereszt közül egy sem szenvedést neki, ijedten sóhajtotta az ég felé: — „**Mi az, Uram, ma megfeledeztél rólam?...**”

Ilyen a kereszt igazi szeretete.

Ezt csak Krisztustól és szentéletű követőitől az Ő közvetlen közelében élve tanulhatjuk el. Csakis ez ad erőt arra, hogy mi is őszintén kimondhassuk: **AVE CRUX!... Üdvözöllek kereszt!**

Ó, most már új szemmel nézem a Feszületet, **Urunk** keresztjét... Eddig ismeretlen boldogság zsendül ben-

nem és rájövök, hogy minden keresztnek „**tartalma**” is van, nemcsak története. A golgotai kereszté: **Jézus**. Ő a tartalom; Ő függ rajta; Ő a keresztokozta szenvedés birtokosa. Az Anyaszentegyház nem üres, nem elhagyott, hanem az önmagát érettünk szeretetből feláldozó **Udvözítővel** együtt tárja elénk 2000 éve állandóan a „**KERESZTET**”, mert az Úr szenvedése gyümölcsének mi vagyunk a tulajdonosai és haszonélvezői.

Nézem a keresztet s figyelmem óvatosan ráterelődik a golgotai szenvedés körülményeire. Ahogyan isteni Megváltónk függ a kereszten s valóban csak most látom meg, most érzem át meg-megrettenve szörnyű kínjait; vérző sebeit a kezén, a lábán és jóságos Szívén. Csupa el-eltorzuló emberi formák... sok vér... nagyon nagy fájdalmak... Soha így nem hallottam még fülemben csengeni az ősi nagyheti éneket:

**Aki Téged meg nem szán,
Ó, Jézus a keresztfán!”**

A konnersreuthi stigmatizált leány sóhajtása is eszembe toppan: „**Sajnálom az Udvözítőm!...**” Igen, most már én is tudom szánni Őt s váratlanul megfogom bennem a segítség vágya, s életemben először tör fel szívemben fejletlen a katolikus **részvét** érzése **Megváltónk** iránt.

Más ember lettem. Széles emberhátam elfedi multamat. A kereszt átérzése változtatott át, és most már nem akarok tágitani. Testestől-lelkestől ott vagyok a Golgotán... A halálosan meggyötört, kimerült **Jézus** éppen felérkezik a koponyák dombjára. Durván lerántják sebes válláról a nyers keresztfát és az nagy robajjal zuhan a földre. **Jézus** arrább húzódik. Eláll az útból. A hóhérok is magára hagyják. Nekifognak a bitófa-ácsolásnak. Sebbel-lobbal dolgoznak. Csúfondárosan káromkodnak, ha egyik-másik ügyetlen. Csodálatos. Cirenei Simon igénybevétele óta néha-néha mintha

kérges szívük is felengedett volna már? ... Egy kődarab van **Jézus** közelében. Ráül. **Eltűrik**. Biztosak abban, hogy a csöcselék és a katonaság kordonján nem juthatna át. Míg ők kalapálnak, káromkodnak és isznak, a halálraítélt **Jézus** hangtalan. Véres arcán teljes a szomorúság. Csak az ajka mozog. Imádkozik... Minden mozdulása fájdalmat okoz, hiszen ilyenkor a fején lévő hat-nyolc centiméter hosszútövisű gallykorona mélyebbre hatol a nyakszirtjébe, de azért időnkint sóhajtván mégis fel-félpillant az Égre!... Ha mozdul, a sebes testére száradt ruha feltépi a sebeit, s ilyenkor itt is, ott is, amott is új vércsikok tarkítják remegő testét. A hóhérok sietve ácsolják a keresztfát és mikor az készen van, talprarántják az Urat, letépi róla ruháit és ott áll szerettei, hóhérai és a közben üvöltő, eszelős népség előtt meztelenül az ISTEN FIA!...

Sápadt, véres arcán szégyenpír ömlik el. Szemeit lehúnyja, csak az ajka mozog. Nagyon... nagyon módon imádkozik. Valaki megszánja a tömegből s egy kendőt dob feléje, hogy testét legalább előlről elfödhesse. Mi ez?... A SZIV lassan, lassan szóhoz jut a szívtelenség dombján?... A hóhérok kiröhögik; trágár megjegyzéseket röpítenek feléje, de **eltűrik**. Talán éledni kezd kérges szívük?

Ott fekszik a földön a frissen ácsolt, sárgásszínű nyers gerenda-kereszt. Intenek a halálraítéltnek, hogy feküdjön rá. Jézus engedelmeskedik. Ráül középen s néhány pillanatig úgy marad. Ajka most még sebesebben mozog. A Szíve verését is lehet látni hatalmas mellkasán. Teste remeg mint egy ma született báránnyé. Az egyik rőtöröshajú hóhér vállon löki. Jézus lefekszik. Amikor a fején lévő hatalmas töviskorona tüskéi hozzáérnek a keresztfához, felszisszen. A tövisek mélyebbre fúródtak a nyakhúsba és új vércsik serken elő. Ezek az első vércseppek, melyek megszentelik a szörnyüség bitófát.

Az egyik hóhér egy piszkos ládikót húz közelebb a keresztfa jobb ágához s kotorászni kezd benne. Majd egymásután dobálja ki belőle a hosszú vasszegeket, a kalapácsot, a harapófogót és a fúrót. Ezalatt Jézus karjait kifeszítik és durván odakötözik a felsőgerendához, nehogy fájdalmában elránthassa. Más hóhérok a két lator odakötözésével foglalkoznak, ha lehetséges, még embertelenebb durvasággal. Körös-körül rikácsolás, kiabálás, átkozódás, gúnyolódás és olykor, ha a hátborzongató csöcselékzaj alább hagy, asszonyzokogás hallatszik... Egy-két vezető-farizeus gesztikulálva sietteti a hóhérmunkát, mert az idő eljár és a három „gazfickónak” naplementéig ki kell pusztulnia az „áhitatos” ünnepre készülő világból.

Hirtelen fura zaj ad új hangot. Mint mikor két vasat verdesnek egymáshoz...

Az Úr jobbját szegezi egy balkezes torzonborz hóhér a gerendára. Azt a jobbot, amellyel annyi embert megáldott s meggyógyított. Mikor a másik karra kerülne a sor, észreveszik, hogy az előre kifúrt lyukak messze kerültek egymástól. Jézus két kezefeje kisebb fesztávolságú. Percnyi szünet. Tanakodnak, majd az egyik felugrik; felkapja a földön heverő vastag kötelet, melyen az Áldozatot útközben a derekánál átkötve — rikoltó hahotázás közben — ide-oda rángatták, hogy tántorgását fokozhassák. A másik leoldja a gerendára csavart kötelet és durván ráerősíti a balcsuklóra. Most egy feketehajú hóhérlegény két marokkal lefogja a már felszegelt jobbkart, két másik pedig nekifeszül a kötélnak és nagy erővel kezdik széthúzni az Úr Jézus két karját. Csaolnak, zihálnak, húznak. Újra nekirugaszkodnak s mikor az izmok szinte hallhatóan reccsenve engednek és a bal csukló eléri az előre kifúrt lyukat és megkezdődik a sikeres szegverés, fel-felkurjantgatnak. Mit törődnek ezek a szerencsétlen fogdmeg-legények az áldozattal, aki most még halálraváltabb, még

sápadtabb, és akinek már cserepesedő ajka sem mozog. Félájultan fekszik szakadt izmaival, átvert kezeivel ezen a különös halottaságyon... Mikor kissé magához tér, önkénytelenül is nyöszörög, kínjában felhúzza a lábait és szent teste meg-megrándul. A kör egyik távolabbi pontja felől sikoly, zokogás hallik... A Szűzanya ájult el s a szent asszonyok kezüket tördelik felette, majd feltámoogatják és keservesen sírnak. Nem bírnak fohászzkodni... **Jézus** hallja szerettei zokogását, és megtörik a nagy elhagyatottság jege; szíven édes melegség áramlik át...

De közelében nincs kímélet, nincs irgalom. Most a balkarról oldják le a kötelet és ráerősítik a görcstől felhúzódtott jobb lábfejre. Hajrá!... Két erős legény nekifeszülő izmokkal húzni kezdi lefelé... A jobblábat szintén. Elérték a kívánt hosszúságot, a ballábat ráteszik a jobblábfejre és egy lélekzetelállító hosszú szeget helyeznek a ballábfej közepére és... és... újra fel-felcsattan a különös, éles kalapácshang...

Mikor a hosszú szeg az izomzatot, a véredényeket, a finom idegszalakat mind-mind összeroncsolva eléri a gerendát, zaja még bántóbb, a zsvaj átütőbb hangúvá válik. Jó mélyen bele kell verni a szegeket, nehogy a halálraitélt, a rettenetes rángás alatt, letépje magát a keresztről. Bele is izzadnak a hóhérok. Szőrös alkarjukkal törölgetik homlokukat. A nagy **Ártatlan** már halálverítékezik... Az **Ó** verítékét nem törölheti le senki...

Kész!... Az elítélt immár felfeszítve nyöszörög a földön.

Nem messze Tőle a koponyák dombjának a tetején a három mély gödör is elkészült, ezekbe kell bele állítani a három keresztet. Előbb **Jézusét** húzzák a kötélén a tetthelyre és nagy erőfeszítéssel, pökhendi káromko-

dások közepette, durván felemelik s belecsúsztatják a gödörbe. A nagy zökkenésre az izmok irtózatos igénybevevődésére, feljajdul **Jézus**, de azután hallgatagon szenved tovább is. Sebeiből újulva folyik szent vére. Erősen körülékelik a keresztet, nehogy kidőljön, ha majd az erőstermetű elítélt teste, — a hátborzongató haláltusa alatt — ide-oda fog rángani rajta.

A másik két hóhércsoport is elkészült már. **Jézus** társait nem szegelték rá, csak kitárt karokkal odakötötték szakszerűen a keresztgerendákhoz. Ahol a vastag kötél a húsbamélyed, vér fröccsen elő. Ma ezeknek is hamar meg kell halniok, az ünnep miatt.

A világdrama befejezéshez közeledik. Három új kereszt merevedik az ég felé. Kettő nemsokára letűnik, de a középső, a názáreti **Jézusé** a világ végéig ott fog mementóskodni. Évről-évre, évszázadról-évszázadra, sőt évezredről-évezredre nyúlni, nőni fog mindaddig, amíg a föld bármelv pontjáról jól láthatóvá nem válik, minden népek szemében és szívében... A középső keresztnek magasodnia kell, mert, íme, az **Isten Báránya** függ rajta, aki magára vette a világ bűneit.

A kivégzést sürgető és intező farizeusok idegessége is alább szállt. Most már megnyugodtak. A fő-károsló elérte „méltó” végét!... Nagy szegekkel erősen odaszegezték a keresztfához; nem is oda, hanem, ami még biztosabb: **RÁSZEGEZTÉK!**... Nem kell már tartani Tőle. Oda is kiáltja az egyik távozóban lévő a vergődőnek: „**Hé! Ha valóban Isten Fia vagy, szállj le a keresztéről!**... és dohogva távozik társaival. A csőcselék is feléje röpíti utolsó gúnykacaját, gúnynyilát. **Jézus** hallja csipkelődéseiket, de ők nem hallják, hogy a legszörnyűbb haláltusát vívó áldozatuk imádkozik értük, mert „**ISTEN!**”, és tudja, hogy ezek a szerencsétlenek nincsenek tisztában azzal, amit Véle cselekedtek. Nem is csoda, hogy a **Szűzanya** egyik ájulásból a

másikba esett. Hiszen az idegenek, a gyűlölködők, a hóhérok, a katonák sem igen bírják tekintettel és lassankint kiürül a koponyák dombja. Egy lovas katona marad vissza néhány gyalogossal, akik a szokásos babonához híven, sorsot vetvén **Jézus** utolsó köntösére, elnézik, hogy az elítélt hozzátartozói és barátai közelebb menjenek Hozzá.

Úgy látszik, ahogy az égi irgalom közeledik a barbár földhöz, a szívjóság is előmerészkedik... Az egyik lator halálos kínjai ellenére is egy húron pendül a szitkozódókkal, a másik védi az Urat, sőt felkiált, hogy emlékezzen meg róla, ha nemsokára az országába jut. **Jézus** üvegesedő szemével rátekint és mára, aznapra igéri találkozásukat a paradicsomban.

A **Szűzanya**, egyik rokon **Mária**, **Magdolna** és **János** apostol — kivel mivel sem törődve már szorosán ott állnak keresztje körül. Sírnak, jajgatnak, irgalomért fohászkodnak...

Az Úr arányos, szép testidomai el-eltorzulnak; izmai úgy festenek, mintha eltávolodtak volna helyükről a rángatózásban; arcán iszonyatos kínok nyoma... Tüzel és erősen verítékezik a teste. Reccsen-roppan, amint a görcs hol itt, hol ott hirtelen összehúzza. Ha nem lennének szakszerűen beverve a szegek, kínjában most kirántaná őket. Mindhárom elítélt öntudatánál van. A bal lator tovább vétkezik, a jobb elmélyül megtérésébe. A középső, a mi **Udvözítőnk** „jót” tesz; a **Szűzanyának** képletesen **Jánost**, Jánosnak valóságosan a **Szűzanyát** adja gondozóul...

Széles, férfiasalkatú melle ideges gyorsasággal szűkül és tágul. **Jézus** hörög... A Kálvária gyérülő zajában szívfacsaróan hat ez a nehézkes zaja a halálnak. Ez is gyérülni, halkulni kezd. Időnkint meg-megmere-

vül az egész mellkasa, szeme fennakad és szent arca olyan, mint egy ijedt segélykiáltás... Sápadó és kéklő minden tagja. A levegő fojtogató lett. Akiket még érdekel a koponyák dombján lezajló ünnepelőtti dráma, akik még visszamaradtak, azokat a SZIV tartja vissza. **Mária, Magdolna, János** s a többiek, mind-mind sápadtak; a zokogásuk is elerőtlenedett. Kiapadtak. Ahogy nagyobbodott **Jézus** szenvedése, ezzel arányban nő bennük a saját tehetetlenségük feletti teljes keseredettségük és szeretetük az ártatlan Szenvető iránt.

És ez a szederjesedő ajak, mely annyit intett, oktatott, eligazított, vígasztalt, megtámasztott s meghívott, most újra mozogni látszik. Hangereje már alig hallható... Még egy pillantást vet szeretteire és a körülötte tétovázkodókra, majd felsuttogja az ég felé:

„Salem Kulochi!”...¹

Azután lehajtja véres fejét és nem mozdul, nem rezdül többé... Kiszenvedett... Isten Fiának lelke elhagyta az Ember fiának testét.

...Elnézem halottaságját, az immár szent keresztjét... Felsír, felörül a lelkem. MEGMENEKULTEM! Érzem, átérzem, hogy van már biztos menvelem az Ő országába; csak soha ne tévesszem szem elől az Ő SZÜLETÉSÉT ÉS TANÍTÁSÁT, a búcsúvacsorán nekünk ajándékozott EUCHARISZTIÁT, szörnyű kínú ÖNFELÁLDOZÁSÁT és dicsőséges FELTÁMADÁSÁT.

---

¹ Arámi nyelven, melyen az Üdvözítő beszélt: „Beteljesedett... Consummatum est!”

Aki nagyon szeret valakit, AZONOSULNI vágyódik vele. Sorsmászavá, eggyé akar válni, mégha ez a körülményváltozás több viszontagsággal, több szenvedéssel jár is.

Ilyen a szeretet eredeti mennyei formájában. Így szeretett bennünket a mennyei **Atya a Fiúban**, aki érettünk emberré lett. Csak az anyák szeretete hasonlít ehhez. Ők képesek — szükség esetén — minden fájdalom átvállalására. A szentéletűek hasonló szereteterővel bírnak.

Neumann Teréz is, mikor elérkezett az istenszeretnek erre a fokára, már csak rövid idő választotta el attól, hogy Urunk iránti igaz szeretetből részt kérjen keresztúti szenvedéseiből.

Viszont, ha valaki jutalmazni akarja azt, aki őt nagyon szereti, a legeslegértékesebb kincsét adja. Így tesz az Úr is. Harminchárom évének legértékesebb kincse őt szent sebe és a velük járó kínszenvedések. Időnkint ezt ajándékozta választottjainak. Őt komoly seb, sok vérhullatás és az ismétlődő tengernyi fájdalomérzet. Mindez annak, aki kapja: **JUTALOM**, annak, aki látja: **MEMENTÓ**; annak, aki kapja: **KITUNTETÉS**; annak, aki látja: **VÁGYKELTÉS**; annak, aki kapja: édes fájdalmat okoz, abban, aki látja: **SZÁNALMAT** ébreszt.

Felséges jutalmazás, egyben **ÉLETMENTÉS** és **INVITÁLÁS**. Az egykori istenengesztelés időnkinti megismétlése, és mód arra, hogy ez az újra életrekeltett isten-emberi szenvedés és áldozat valaki által — sokszázezer tévelygő ember helyett — engesztelésül felajánlható legyen a faképnél hagyott második **ISTENI SZEMÉLY** megkövetésére.

Ez a titka a stigmatizálásnak!

Egy röpke időre kinyitottuk és kitekintettünk lelkünk ablakából s váratlanul — a lelkünk „háza” előtt — egy hepe-hupás keskeny utat fedeztünk fel, mely közvetlenül **Udvözítőnk** véres golgotájára vezet. Mint egy összeköt vele. Nem mindennapi hevítő vágy és hálaérzet jár most ki-be megszeppent lelkünkben. Ó, nem számítunk e tartós JÉZUS-SZERETETÉRT „stigmákra”, de utánozni fogjuk Őt vagy legalább kegyeltjeit, a stigmatizáltakat és most már rokonszenvvel símogatjuk meg s igazítjuk el vállunkon **saját** keresztünket és rendbeszedett lélekkel vágunk neki a golgotára vezető hepe-hupás útnak. Nem törődünk senkivel; senki szájával vagy gúnyos pillantásával. Már ellenállhatatlanul vonz a KERESZT; hív KRISZTUS, és mi hála-ból ezentúl már a megértett szenvedésének, az érettünk hozott nagy véráldozatának közelében akarunk maradni mindörökre!

Urunk, mi is sajnálni és szeretni akarunk, mint a stigmatizáltak!

Ó, köszönjük, hogy tanítottál, intettél bennünket és ma is élénk vetítéd tanításodat és intelmeidet a stigmatizáltak által.

Köszönjük, hogy böjtöltél és imádkoztál és ma is példát állítasz élénk a zokszónélküli túrésra, az összedett imaéletre a stigmatizáltak által.

Köszönjük, hogy nehezen hordoztad a keresztet és ma is példát adsz a haláligtartó kitarásból a stigmatizáltak által.

Köszönjük, hogy engesztelő ÁLDOZAT lettél a keresztfán és ma is, bárha egy-egy kis faluban is állítod fel s növeled meg keresztedet, ami rajta és körülötte történt érettünk, hetedhét országra ellátszódik a stigmatizáltak útján.

MEA CULPA! URAMI

